

Scrisoare din Taizé

ediție specială^{RO}

SCRISOARE 2011

Scrisoare din Chile

Când am hotărât, împreună cu responsabilii pentru cateheza tinerilor din Chile că a doua întâlnire internațională din America Latină se va desfășura la Santiago între 8 și 12 decembrie 2010, nu ne imaginam că pentru poporul chilian acest an urma să fie presărat atât cu încercări cât și cu bucurii, în aceeași măsură. Pregătind această întâlnire, mai mulți din frații de la Taizé au avut ocazia să le trăiască și pe unele și pe celelalte.

În timp ce locuitorii din Chile sărbătoreau, împreună cu celelalte țări latino-americane aniversarea a două sute de ani de la proclamarea Republicii, furia pământului și a mării le-a provocat mari suferințe.

Cutremurul din februarie i-a afectat în primul rând pe cei săraci. Însă valul de generozitate care s-a înălțat din străfundurile sufletelor chilienilor a arătat în ce măsură acest popor formează o singură familie, unită la vreme de restriște. Mulți tineri chilieni i-au ajutat pe cei care și-au pierdut casele și locurile de muncă. Au dăruit din timpul și din energia lor pentru a construi „mediaguas”, căsuțe de lemn folosite ca și adăposturi temporare.

În același an, populațiile indigene din Chile, în special câteva grupuri ale poporului mapuche, au atras atenția asupra suferințelor și revendicărilor lor printr-o îndelungată grevă a foamei.

Puțin mai târziu, imaginea celor treizeci și trei de mîneri ieșind la lumină după accidentul din mină a adus bucurie poporului întreg.

La începutul lui decembrie, întâlnirea internațională a permis câtorva mii de tineri, nu numai din Chile, ci de pe tot continentul sud-american, să împărtășească bucurii, dureri și provocări, contribuind astfel la înfăptuirea unei lumi mai bune, mai umane.

A fost o bucurie să avem printre noi la această întâlnire câțiva tineri din Haiti. Prezența lor ne-a amintit de enorma suferință provocată de cutremurul din ianuarie 2010. Mai este mult până când rănilor vor fi vindecate. În cazul în care situația socială și politică a țării o permite, o vizită în Haiti, situată între întâlnirea internațională de la Santiago și întâlnirea europeană de la Rotterdam (de la sfârșitul lui decembrie 2010), ne-ar da prilejul să exprimăm solidaritatea tinerilor de pe toate continentele și, de asemenea, admirația lor: ceea ce îi ajută pe acești oameni să meargă mai departe, chiar în astfel de încercări grele, este credința.

Vom continua să ne rugăm împreună cu ei de-a lungul anului care vine:

Doamne, nădejdea noastră, Ție Îți încredințăm poporul din Haiti. Neștiind ce să spunem în fața suferinței atâtor oameni nevinovați, Te rugăm să însuflețești inimile celor care vin în ajutorul atât de necesar acestor oameni. Cunoaștem credința adâncă a poporului haitian. Fii lângă cei care suferă, întărește-i pe cei înristați, mângâie-i pe cei care plâng, trimite Duhul Tău cel miluitor asupra acestui popor atât de încercat și atât de iubit.

BUCURIA

Veselia inimii este viața omului. Departe de la tine gonește întristarea.¹ Acest îndemn al unui credincios care a trăit cu mult înaintea lui Hristos este valabil și pentru noi, astăzi.

De-a lungul vieții, trecem prin încercări și suferințe, câteodată îndelungate. Însă niciodată nu ne părăsește dorința de a redescoperi bucuria de a trăi.²

De unde vine această bucurie?

Ea se trezește în noi fie printr-o întâlnire neașteptată, fie după o prietenie îndelungată, fie admirând o operă de artă sau contemplând frumusețea naturii...

Când ni se arată dragoste, se naște în noi o bucurie care, încetul cu încetul, ne umple sufletul până în străfunduri.³

¹ A se vedea Ecclesiastul 30,22-23. Un creștin din secolul al doilea, numit Hermas, scria: „Înveșmântează-te în bucurie... Cei care vor fi lepădat tristețea pentru a se înveșmâna în bucurie vor trăi pentru Dumnezeu.”

² Pentru a ajunge la împlinire nu este nevoie să facem lucruri extraordinare, ci să găsim acea bucurie senină care ajunge până în străfundurile inimii. Nedesăvârșirea și fragilitatea fiecărei vieți, fragmentarea ei, suferințele nu dispar, însă nu reușesc să înăbușe seninătatea.

³ Teologul ortodox Alexander Schmemmann (1921-1983) scrie în *Jurnal*-ul său: „Bucurie fără un motiv concret, dar totuși bucurie adevărată, bucuria prezenței lui Dumnezeu, bucuria pe care o trăim când El ne atinge sufletul. Iar experiența acestei apropieri, acestei bucurii (pe care „nimeni nu o va lua de la voi”, pentru că ea a devenit însăși temeliea inimii), determină tot cursul vieții, clădește concepția omului despre viață.”

Și astfel ne găsim în fața unei opțiuni conștiente, prin care alegem calea bucuriei.

Uneori, cei care cunosc sărăcia și lipsa sunt în stare să se bucure din plin de viață, să aibă o bucurie care nu cedează în fața descurajării.⁴

În mod repetat Scriptura ne îndeamnă la bucurie și ne și indică izvorul ei. Această bucurie nu depinde numai de anumite circumstanțe de moment, ea vine din încrederea în Dumnezeu: „Bucurați-vă pururea întru Domnul. Și iarăși zic: Bucurați-vă... Domnul este aproape.”⁵

Hristos nu a venit în lume ca să întemeieze o nouă religie, în competiție cu altele. În El, Dumnezeu a împărtășit condiția noastră de oameni, pentru ca fiecare ființă umană să se știe iubită cu o dragoste veșnică și astfel să-și găsească bucuria în comuniune cu Dumnezeu. Când credem în El, ochii noștri se deschid și mai mult către tot ceea ce e uman – dragostea unei mame pentru copilul ei, devotamentul celor care îi îngrijesc pe cei bolnavi... În aceste acte de generozitate, Hristos Însuși e prezent, chiar dacă uneori nu-L recunoaștem.⁶

Hristos aduce o reînnoire radicală a ființei umane. Această nouă viață a trăit-o El Însuși mai întâi și a luptat pentru a-i rămâne fidel până la sfârșit. În ajunul arestării Sale, a frânt pâinea spunând aceste cuvinte tainice: „Acesta este Trupul Meu, care se dă pentru voi.”⁷ Da, El este „Cuvântul [Care] trup S-a făcut”.⁸ El a transformat moartea Sa nedreaptă într-un dar al propriei Sale vieți. Înviat din morți, a suflat asupra ucenicilor săi pentru a le transmite Duhul Sfânt, însuși suflarea de viață a lui Dumnezeu.⁹

Sfântul Duh pune la temelie ființei noastre Bucuria lui Hristos Cel Înviat. Ea nu se manifestă doar atunci când totul merge bine. Atunci când suntem puși în fața unei provocări, efortul pe care îl facem poate deștepta această bucurie. În încercări, ea poate fi îngropată ca și jarul sub cenușă, dar

nu se stinge.¹⁰ Când dăm slavă lui Dumnezeu, îi dăm voie să se manifeste în noi și, instantaneu, ea se aprinde și ne luminează.¹¹

COMPASIUNEA

A alege bucuria nu înseamnă a evada sau a fugi de problemele vieții. Dimpotrivă, ea ne dă puterea să privim în față realitatea, chiar și suferința.

Opțiunea pentru bucurie nu poate fi separată de opțiunea pentru om. Ea ne umple de o milă fără limite.

A gusta, chiar într-o mică măsură, din bucuria lui Dumnezeu, ne transformă în persoane care trăiesc în comuniune. Ideea individualismului ca și cale către fericire este o iluzie.¹²

Pentru a fi martori ai comuniunii trebuie să avem curajul de a merge împotriva curentului. Sfântul Duh ne va da inspirația necesară pentru a găsi modalitățile de a ne apropia de cei care suferă, de a-i asculta și de a fi sensibilizați în fața situațiilor dificile.¹³

Calea fericirii, pe care Îl urmăm pe Iisus Însuși, constă în dăruirea de sine, zi după zi. Prin viața noastră, trăind în simplitate, putem exprima dragostea lui Dumnezeu.

¹⁰ Părintele Vasilis Gondiakos, starețul unei mănăstiri din Muntele Athos, exprimă acest lucru într-un limbaj mistic îmbibat de poezie: „După exemplul și cu ajutorul Maicii Domnului, fiecare suflet în care domnește pacea, care se face transparent voii lui Dumnezeu, poate deveni o Maică a Domnului prin har: poate zămisli și da naștere unei mici bucurii care transcede moartea.”

¹¹ Înainte de patimile Sale, Hristos le-a spus ucenicilor: „...și voi acum sunteți triști, dar iarăși vă voi vedea și se va bucura inima voastră și bucuria voastră nimeni nu o va lua de la voi.” (Ioan 16,22)

¹² Filozoful evreu Martin Buber (1878-1965) scria: „Mă întâlnesc cu acest Tu prin har, nu prin căutarea mea. Dar faptul că îi spun Tu, că îi adresez acest cuvânt fundamental este însăși rațiunea ființei mele, ceea ce mă face să exist... Devin eu însuși prin acest Tu; devenind Eu, spun Tu. Viața adevărată nu este altceva decât întâlnire.”

¹³ Alberto Hurtado (1901-1952) e un sfânt din Chile, canonizat de papa Benedict al XVI-lea în 2005. Acest preot iezuit este foarte iubit în țara sa de origine pentru că și-a dăruit viața celor săraci. El a fost întemeietorul „căminelor lui Hristos” unde sunt primite persoanele care nu au unde locui, copiii străzii, femeii și bărbații în situații dificile. Leitmotivul vieții și acțiunilor sale era întrebarea „Ce ar face Hristos în locul meu?”. În 1947, scria despre cei care îi erau încredințați: „În primul rând, să-i iubim... Să-i iubim în asemenea măsură încât să nu-i putem vedea suferind... Misiunea mea nu se poate limita la a-i consola cu cuvinte frumoase și a-i lăsa în mizeria lor, în timp ce eu mănânc liniștit și nu-mi lipsește nimic. Durerea lor trebuie să mă doară și pe mine... Să-i iubim ca să-i facem să trăiască, pentru ca viața să crească în ei, pentru ca să li se lumineze mintea și să nu fie lăsați în urmă. Dacă-i vom iubi, vom ști ceea ce trebuie să facem pentru ei. Vor răspunde oare? Da, în parte... Din ceea ce se face cu dragoste nimic nu se pierde.”

⁴ Ani mai târziu încă mă gândesc la cei pe care i-am întâlnit în Haiti în cursul unei vizite cu fratele Roger. În această țară deosebit de frumoasă domnește o sărăcie lucie. Nu pot să uit acele mame care adeseori dimineața nu știu dacă o să le poată da de mâncare copiilor în ziua care începe. Și totuși, pentru cea mai mare parte a poporului haitian, nici măcar cumplitul cutremur din ianuarie 2010 nu a reușit să știrbească încrederea în Dumnezeu.

⁵ Filipeni 4,4-5.

⁶ A se vedea Matei 25,35-40.

⁷ Luca 22,19.

⁸ Ioan 1,14.

⁹ Ioan 20,22.

Dacă parohiile noastre, comunitățile noastre, grupurile de tineri din care facem parte s-ar face din ce în ce mai mult locuri în care se manifestă bunătatea inimii și încrederea! Locuri în care să ne întâmpinăm unii pe alții, unde să încercăm să-l înțelegem și să-l sprijinim pe celălalt, locuri unde să le dăm atenție celor mai slabi, celor care nu fac parte din cercul nostru obișnuit, celor care sunt mai săraci decât noi.

Una din caracteristicile vremurilor noastre este generozitatea cu care nenumărate persoane au ajutat victimele dramaticelor catastrofe naturale. Cum ar putea această generozitate să motiveze societatea în care trăim, în viața de zi cu zi?¹⁴

Oricât ar fi de necesar în anumite situații de urgență, nu e de-ajuns să se ofere doar ajutor material. Lucrul cu adevărat important este ca celor lipsiți să li se facă dreptate.¹⁵

Creștinii din America Latină ne reamintesc că lupta împotriva sărăciei este o luptă pentru dreptate. Dreptate la nivel internațional, nu doar ajutor umanitar.¹⁶

Să învățăm să depășim frica. Cunoaștem cu toții reflexul protector care constă în a dori să ne asigurăm bunăstarea materială, uneori chiar în detrimentul bunăstării celorlalți. Iar acest lucru pare să se accentueze în ultima vreme, pe măsură ce crește sentimentul de nesiguranță. Cum să facem ca să nu cedăm fricii? Oare nu deschizându-

ne către ceilalți, inclusiv către cei care par a fi o amenințare?

Emigrația este o altă caracteristică a vremurilor noastre. Ea este uneori percepută ca un pericol, dar este o realitate ireversibilă care modelează deja viitorul.¹⁷

Încă o caracteristică a vremurilor noastre este sărăcia în creștere chiar în țările bogate, unde adeseori abandonul și izolarea sunt cauzele principale ale precarității.

Acumularea excesivă de bunuri materiale sufocă bucuria. Ne face prizonierii invidiei. Fericierea este în altă parte: alegând un stil de viață simplu, lucrând nu doar pentru profit, ci pentru a da sens vieții, împărțind cu ceilalți, fiecare poate contribui la crearea unui viitor de pace. Duhul temerii nu e de la Dumnezeu, căci El dă duhul puterii și al dragostei și al înțelepciunii.¹⁸

IERTAREA

Evanghelia ne încurajează să mergem și mai departe: dreptatea trebuie să ducă la iertare; societățile umane nu pot supraviețui fără iertare. În multe locuri din lume, istoria a lăsat răni adânci. Să îndrăznim să reglăm acele conturi care se pot regla acum. Astfel se va putea împlini acel viitor de pace pregătit în inima lui Dumnezeu.

A crede în iertarea lui Dumnezeu nu înseamnă a uita greșeala. Mesajul iertării nu trebuie niciodată să fie folosit pentru a justifica nedreptatea. Dimpotrivă, credința în iertare ne dă libertatea de a discerne propriile greșeli, ca și greșelile și nedreptățile din jurul nostru și din lume. Al nostru este să reparăm ceea ce poate fi reparat. Pe calea aceasta dificilă găsim un sprijin vital: în comuniunea Bisericii, iertarea care vine de la Dumnezeu poate fi din nou acordată.

¹⁴ În timpul vizitei sale în Marea Britanie, papa Benedict al XVI-lea a lansat acest apel: „Toată lumea a văzut ce efort financiar imens au făcut guvernele diferitelor țări pentru a salva instituții financiare considerate «prea importante pentru a fi lăsate să dea faliment». Nu se poate pune la îndoială faptul că dezvoltarea umană a fiecărui popor din lumea aceasta este cel puțin la fel importantă. Iată deci o «întreprindere» care merită să i se dea atenție și care este, într-adevăr, «prea importantă pentru a fi lăsată să dea faliment»”.

¹⁵ „Când dai milostenie săracilor, nu le dai din ce este al tău, ci doar le înapoiezi ceea ce le aparține de drept. Căci tu ții doar pentru tine însuși ceea ce li s-a dat tuturor pentru ca toți să folosească. Pământul aparține tuturor, nu numai celor bogați, dar a fost acaparat de unii, în detrimentul celor care îl lucrează de fapt. Astfel, nu te amăgi că faci mari gesturi filantropice, căci nu faci altceva decât să plătești ceea ce datorezi.” (Sfântul Ambrozie din Milano, secolul IV)

¹⁶ În documentul final al Conferinței de la Aparecida (mai 2007), Biserica Romano-Catolică din America de Sud scrie: „A lucra pentru binele comun mondial înseamnă a promova o reglementare echitabilă a economiei, finanțelor și comerțului internațional. Anularea datorilor externe este o urgență, pentru a da un impuls investițiilor în dezvoltare și asistență socială. O altă urgență este prevederea unor reglementări care să prevină și să controleze specula de capital, pentru a promova un comerț echitabil și o diminuare a restricțiilor protecționiste ale celor care dețin puterea economică, pentru a asigura prețuri rezonabile ale materiilor prime pe care le produc țările sărace. Astfel s-ar stabili norme echitabile care ar atrage și reglementa investițiile și serviciile.”

¹⁷ Bineînțeles, emigrația trebuie reglementată, nu de frica străinilor, ci printr-o veritabilă preocupare de a-i integra pe aceștia. Pentru emigranți, găsirea unui loc de muncă, a unui domiciliu, învățarea limbii sunt priorități. Pentru țările care îi primesc, acordarea drepturilor merge mână în mână cu cererea de respectare a legilor și a îndatoririlor cetățenești. În acest context, vocația creștinilor nu este oare de a arăta că frica de străini, doar pentru că sunt străini, nu este justificată? A le întinde mâna, a face cunoștință poate fi un prim pas în depășirea fricii care vine din ignoranță.

¹⁸ A se vedea 2 Timotei 1,7.

Următoarele etape ale pelerinajului de încredere pe pământ

Fratele Alois va merge, împreună cu alți frați și cu tineri din toată Europa, la Moscova între 20 și 25 aprilie 2011, pentru a sărbători Săptămâna Mare și Sfintele Paști împreună cu Biserica Ortodoxă Rusă.

La întâlnirea de la Rotterdam se va anunța locul de desfășurare a celei de-a 34-a întâlniri europene a tinerilor, care se va desfășura între 28 decembrie 2011 și 1 ianuarie 2012.

Mesaje primite pentru întâlnirea de la Rotterdam:
A se vedea <http://www.taize.fr>

Fiecare persoană umană are nevoie de iertare așa cum are nevoie de pâinea cea de toate zilele.¹⁹ Dumnezeu, „Cel ce curățește toate fărădelegile tale”²⁰ o acordă mereu, în mod gratuit. Ridicarea mâinilor în rugăciune este un gest simplu, dar care poate exprima dorința noastră de a primi această iertare.

Când spunem, în rugăciunea Tatăl nostru, „Și ne iartă nouă greșelile noastre precum și noi iertăm...”, intrăm deja în contact cu iertarea lui Dumnezeu. Acestea nu sunt vorbe rostite așa, într-o doară; ceva se întâmplă când ne rugăm cu aceste cuvinte pe care Iisus Însuși ni le-a învățat. Și iată-ne pregătiți să iertăm la rândul nostru și să nu condamnăm definitiv pe nimeni atunci când ne greșeste.

Hristos face întotdeauna diferența între greșală și persoana care a făcut greșeala. Până la ultima Sa suflare, El a refuzat să condamne. Dar nici nu a trecut cu vederea greșeala, ci a luat-o asupra Sa.

Există situații în care nu reușim să iertăm. Rana e prea dureroasă. Atunci să ne aducem aminte că iertarea lui Dumnezeu nu dă niciodată greș. Însă noi, ca și oameni, ajungem să iertăm doar încetul cu încetul. Dorința de a ierta e deja un prim pas,

chiar și atunci când această dorință e încă închisată în amărăciune și resentimente.

Iertând, Dumnezeu nu doar șterge greșelile. El, în apropierea și în prietenia Sa față de noi, ne dăruiește o viață nouă, susținută zi și noapte de către Duhul Sfânt.

A primi și a da mai departe iertarea lui Dumnezeu este calea pe care a deschis-o Hristos. Iar noi avansăm pe această cale în ciuda slăbiciunilor și a rănilor pe care le purtăm în noi. Hristos nu face automat din noi femei și bărbați care să fi ajuns deja la desăvârșire.

Săraci cu duhul - așa cum spune Evanghelia - nu avem pretenția, ca și creștini, că suntem mai buni ca alții. Ceea ce ne deosebește este alegerea pe care am făcut-o de a ne dăruii lui Hristos. Odată făcută această alegere, încercăm să-i fim fideli întru totul.²¹

Fiecare dintre noi poate face această descoperire: iertarea primită sau acordată devine izvor de bucurie. A te simți iertat e probabil una din bucuriile cele mai adânci, cele mai dătătoare de libertate. Este izvorul păcii lăuntrice pe care Hristos vrea să ne-o comunice. Această pace ne va conduce departe, va radia pentru cei din jurul nostru și pentru lumea întreagă.²²

f. Alois

¹⁹ Suzanne de Dietrich (1891-1981), femeie teolog protestant care, la începuturile Taizé-ului l-a încurajat pe fratele Roger și pe primii frați să nu ezite în a se angaja să trăiască în comunitate pentru toată viața, scria: „Creștinul este un om care trăiește din iertare, care știe foarte bine că în fiecare zi încalcă poruncile lui Dumnezeu, dar care tot în fiecare zi se întoarce la Dumnezeu și care are o certitudine de nezdruccinat că Dumnezeu va avea ultimul cuvânt în viața sa. Hristos și l-a asumat, a luat asupra Sa responsabilitatea omului în fața Tatălui. Creștinul nu mai este singur în luptă, Cel Căruia i s-a dăruit nu-l va abandona niciodată. Certitudinea sa este fondată nu pe ceea ce este el, ci pe ceea ce este Dumnezeu; pe credințioșia și dragostea lui Dumnezeu, revelate în Iisus Hristos. De aceea înaintarea pe calea virtuților nu îl orbește și greșelile pe care le face nu-l descurajează. Se ridică mereu pentru că nu-și mai aparține sieși, ci Altuia.”

²⁰ Psalmul 102(103),3. Întregul psalm cântă iertarea lui Dumnezeu. Iar prorocul Isaia, într-o perioadă întunecată a istoriei, amintește poporului lui Israel că Dumnezeu toate le iartă: „Risipit-am păcatele tale ca pe un nor...” (Isaia 44,22).

²¹ Creștinul nu este doar al lui Hristos în același fel cum, fără îndoială, toți oamenii sunt ai Lui. Creștinul este de-al lui Hristos, în sensul că opera mântuitoare pe care Iisus Hristos o înfăptuiește în lume devine propria sa operă, lupta pe care Iisus Hristos o dă, din mijlocul întunericului, împotriva întunericului, devine lupta în care el se angajează la rândul lui.” (Karl Barth, 1886-1968)

²² Sfântul Serafim din Sarov, călugăr rus din secolul XIX (1759-1833) scria: „Dobândește pacea lăuntrică și mii de oameni în jurul tău se vor mântui.”